

A kőbányai hitközség megszüntette a gazdasági együttműködést a Sip-utcával

Nem újítja meg a december 31-én lejáró szerződést — A Sip-utca megint taktikázik — Nagy többséggel megszavazták az új költségvetést

Vasárnap, június 13-án tartotta nagyfontosságú közgyűlését a kőbányai hitközség képviselőtestülete, melynek folyamán nagy többséggel mondotta ki, hogy a pesti izr. hitközséggel kötött gazdasági együttműködésre vonatkozó 1937 december 31-én lejáró megállapodást nem kívánja megújítani és a közgyűlés elé terjesztett költségvetés elfogadásával ismét áttér az önálló gazdálkodásra.

László Gyula elnök megnyitotta a közgyűlést. Üdvözölte a megjelenteket, majd átadta a szót Kovács Gyula pénzügyi elöljárónak, aki bejelentette, hogy a költségvetésben mutatkozó 7834 pengő hiány pótlására, mely hiány az iskola fenntartása következtében állott elő, az előjáróság két indítványt terjesztett a választmány elé. Az egyik értelmében a hiány iskolaadó kivételével volna pótolandó, a másik indítvány szerint a kivetendő rendes adónak egy évre szóló ugyanilyen összegű felemelésével. A választmány az első indítványt tette magáévá, tehát ez kerül a közgyűlés elé. Krausz Miksa képviselőtestületi tag azonban oly írásbeli indítványt juttatott az előjárósághoz, mely a második módszerrel, tehát az adóösszeg ideiglenes felemelésével akarja a hiányt pótolni. Bejelentette, hogy az előjáróság nem tekintheti bizalmi kérdésnek saját indítványa elfogadását, tehát a közgyűlésnek teljesen szabad kezét biztosítatekintetben, hogy a hivatalos javaslatot, vagy Krausz Miksa javaslatát fogadja el.

Dr. Székely Soma jogügyi elöljáró ismertette ezután Krausz Miksa indítványát, majd Gellért Jakab indítványozta, hogy a felszólalások idejét 10 percen állapítsák meg, amit a közgyűlés túlnyomó többséggel el is fogadott.

Dr. Sándor László emelkedett ezután szólásra. Bejelentette, hogy mértékadó helyről felhatalmazták annak közlésére, hogy a pesti hitközség hajlandó a kőbányai hitközség autonómiájának teljes fenntartása mellett garantálni Kőbánya jelenlegi költségvetésének teljes összegét. Miután László Gyula elnök ismételtelen kijelentette, hogy ha Pest

az autonómia teljes fenntartása mellett hajlandó a kőbányai hitközséget évi 15.000 pengővel segélyezni, készségesen elhagyja helyét, amennyiben az ő személye volna Pest támogatásának akadálya, az ajánlatot foglalkozni kell és kéri a közgyűlést, hogy ne határozzon a költségvetés tárgyában, hanem várja be a Pestel folytatandó tárgyalások eredményét.

Oriási felháborodással fogadta a közgyűlés a Sip-utca legújabb sakkhúzását, mely ilyen átlátszó módon akarja eltávolítani a kőbányai hitközség népszerű, de számára tulságosan gerinces vezetőségét.

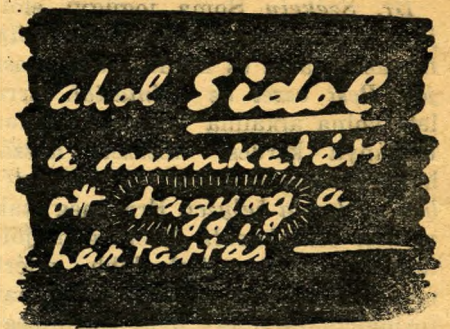
Ennek a hangulatnak adott kifejezést Krausz Miksa, aki azt kívánta, hogy ha egyáltalán szó lehet a pesti hitközséggel való tárgyalásokról, úgy ennek alapját a múltak tapasztalatain okulva, csakis írásban lefektetett ajánlat képezheti. Kéri dr. Sándor indítványának elvetését. (Helyeslés.)

Dr. Schwarz Gyula figyelmeztet arra, hogy csak a saját erejére szabad a hitközségnek támaszkodni, mert a támogatás mindig az adakozó jóindulatától függ és bármikor megszüntethető.

Demény Hugó előjáró szintén az indítvány elvetését ajánlja. A pesti hitközség már kötött megállapodást a kőbányaival és annak egyetlen pontját sem tartotta be.

Dr. Róth Sándor csatlakozik dr. Sándor indítványához, azzal a kiegészítéssel, hogy a közgyűlés küldjön ki bizottságot a pesti hitközséggel való tárgyalások lefolytatására, mely köteles 30 napon belül jelentést fenni az újonnan összehívott közgyűlésnek a tárgyalások eredményéről. Mindjárt fel is olvas egy névsort, mely a bizottság tagjait tartalmazza, de szavai elvesznek a felháborodás viharában, amikor kiderül, hogy a kőbányai hitközség elnöke nem szerepel a tárgyaláson résztvevők között.

Dr. Farkas Zoltán elfogadja a költségvetést. Sem dr. Sándor, sem dr. Róth indítványa nincsenek kelteképpen alátámasztva, nem tudjuk, ki tette az ajánlatot és főleg, hogy

annak őszintesége mennyire értékelhető. Mindazonáltal, ha Pest segíteni akar, tegyük ezt lehetővé. Indítványt terjeszt elő, hogy a közgyűlés fogadja el a költségvetést, de küldjön ki bizottságot a Pesttel való tárgyalások lefolytatására. A bizottság tagjait az előjáróság határozza meg.

Dr. Ehrenthal Aladár megállapítja, hogy dr. Farkas indítványa elvileg elfogadható. Sajnos,

tulságosan jóhiszemű, amikor Pest nyilatkozatának oly tartalmat tulajdonít, melyre építeni lehet.

Pest mentalitására és érzéseinek őszinteségére jellemző a templom tatarozásának ügye. Erre a pesti hitközség szerződéses kötelezettséget vállalt, mégis, amikor a tatarozás a X. kerületi előjáróság elrendelte egyik fórumtól a másikig, egész a Közmunkatanácsig megfellebbezte a határozatot és a templom még ma is tatarozatlan. Pest önzetlen segítségének elméletével szemben ez a gyakorlat. (Helyeslés.)

László Árpád felszólalása után dr. Sági Ferenc előjáró taktikázásnak jellemzi a pesti ajánlatot, mely csak arra jó, hogy a költségvetés megszavazását, az első lépést Kőbánya önállósága felé, elodázza. A felajánlott segítséget visszautasítani nem szabad, de ha annak fejében erkölcsi megaláztatást kell elszenvedni, akkor nem kell az ilyen segítség. Itt ugyanis arról van szó, hogy Pest 15.000 pengőre becsülte le az elnök személyét. Azok, akik a költségvetést irreálisnak tartják, azzal is érvelnek, hogy a főváros iskolasegélye ebben az évben kevesebb lesz, mint az elmúlt évben. Nos, ha Pest valóban segíteni akar, akkor adja hozzájárulás gyanánt Kőbányának azt az összeget, mely a főváros támogatásának különbözetét teszi, miután Pest nagyon jól tudja, miféle befolyásra szállították le Kőbánya iskolasegélyét.

Dr. Székely Soma jogügyi előjáró válaszol dr. Sándor és dr. Róth felszólalásaira és kérdi, miért most jön Pest ezzel az ajánlattal. Erre lett volna alkalma akkor, amikor Kőbánya kérdést intézett hozzá, hogy a macesszmegeváltás tekintetében mi lesz a helyzet. Erre még csak választ sem kapott. Miért nem jöttek ezzel az üzenettel előbb, miért nem írásban, miért ilyen dodonai formában és miért pont a költségvetés tárgyalása közben, mely költségvetés tárgyalását már egy ízben elodázták a jelenlegi ajánlat közvetítői.

Ezután László Gyula elnök titkos szavazást rendelt el az elhangzott indítványok felett.

A közgyűlés

impozáns többséggel megszavazta a költségvetést és kimondotta, hogy megszünteti a gazdasági együttműködést a pesti hitközséggel.

Elfogadta dr. Farkas Zoltán indítványát is és utasította az előjáróságot, hogy adjon alkalmat a pesti hitközségnek megtett ajánlata komolyságának bebizonyítására és küldjön ki bizottságot annak megállapítására, milyen feltételekkel és formák között akarja a pesti hitközség a kőbányai hitközséget támogatni.

Ezzel a közgyűlés az elnök és az előjáróság ünneplésével véget ért.

A konzervatív zsidóságnak a semitta megtartásának felvetésével szent kötelessége, hogy nagyobb energiával, áldozatkészséggel az eddiginél, siessen az országépítés szorgalmi közé. Mert ez a legnagyobb mievők közé tartozik. Ahogy az ősi áldozatokat imákkal helyettesítjük, „kaporok” helyében jótéteményt is bemutatathatunk, úgy a semitta év helyett a palesztinai év teremtésének megfelelő értéket adjon az országépítők számára, hogy így egy erős lépéssel közeledjünk ahhoz az időhöz, amikor a biblia törvényeit valóban az ősi föld minden lakójának hirdethetjük. Mert ősi szent ígéret jogán, a magunk áldozatos munkájával, az emberiség igazságérzetének segítségével újból kell, hogy álljon az ősi földön megújított ősi zsidó szellem világitó háza, Ción.

SMITTO ÉV

Írta: Dr. HALPERT SALAMON tapolcai főrabbi

Az egész zsidó világ érdeklődését felkeltette a palesztinai akció a semitta érdekében. Duschinsky, az új palesztinai orthodox rabbi hívei részéről indult meg és ha sok eredményt nem is értek még el vele, annyit igen, hogy vannak megszólalások pro és kontra és ellentéteket fokozott helyben, zsidó árnyalatok között. Nézzük közelebbről a törvényt az ókor és a ma szempontjaival.

Mózes III. könyv 25. fejezetében, majd az V. könyv 15. fejezetében találkozzunk vele ismét. Szólnak a 7. nap szentségének megfelelően a 7. év szent voltáról és megállapítják „pihenjen a föld, szombat laádonaj.” Utána pedig a hétszer hét éves ciklust követi az 50. év, a jóbel. (Innen származik a jubileum kifejezés). Nagy törvény ez a semitta, amely magában foglal három *aszét*, cselekvő mievőt és hat *lo taasztét*, tiltó mievőt. A két törvény célzata a föld pihentetését, az ezzel együtt járó adósság-elengedéssel a hitelező és adós közötti viszony erkölcsi nivelálását. Bővebben nem boesátkozom a törvények részletezésébe. El kell olvasni a Tórának megfelelő részét. Világos, tiszta sor. Sokkal inkább céloz a mai Palesztina szempontjából a törvénynek tárgyalása és aktualitásának taglalása.

A törvény mában megtartásának jelentősége abban állana, hogy közelebb jutnának ezzel is a zsidó népi állam életének eszmei gondolatához, az ősi Erec világához, továbbá a konzervatív zsidóság romantizmusra hajló részének megnyerésé-

hez. Ennél többet nem jelent. Haláchikus felfogás szerint sem kívánható e törvény jelenleg teljesítése. Ugyanis a jelzett tórai helyen azt is olvassuk: „hirdessetek szabadságot az országban mind a lakóinak” vagyis ez a földdel összefüggő törvény akkor van érvényben, amikor az egész ország minden lakójára vonatkozhatik, vagyis amikor a teljes zsidó állam álma megvalósul. Hol vagyunk mi még ettől? Hiszen ha a most terjesztett önállósítás be is következne, csak egy része Palesztinának lenne önálló, tehát még erre a részre sem vonatkozhatna. Előbb álljon a szentély, benne az avoda szent szertartása történéjék, álljon az ősi királyság, akkor ráérünk majd a bibliai szellem eme nagy áldozatát meghozni, hogy a földnek is megadjuk a maga szombati nyugalmát. De amíg idegenek laknak a földön, akik nem őrzik a heti szombatot sem, amíg zsidók is akadnak, akik áthágják a szombat szent szabályait, addig megcsúfolása volna a szent bibliai szellemnek, ha a zsidó föld-darabok bármilyen csekély része is egy évig megműveletlenül kiáltanának több megértésért, életigenlést hirdető törvények helyes magyarázatáért.

— Budapesti auth. orth. izraelita hitközség vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó Úr születésnapja alkalmából péntek este Kazinczy-utcai templomában ünnepélyes istentiszteletet tartott, amelyen a hívők nagy számban jelentek meg. Az istentisztelet keretében Sussmann Viktor rabbi a nyitott frigszekrény előtt mondott megható imát a kormányzóért.

— Hősök emlékünnep Gyöngyösön. Fényes külsőségek között ünnepelte meg a Gyöngyösi Statusquo Izr. Hitközség múlt hó 30-án a Hősök napját. A Gyászistentiszteleten dr. Jakab Jenő rabbi mély tartalmú beszédében fejtette ki a nap jelentőségét, melyet a hallgatóság mindvégig feszült figyelemmel kísért. Az istentisztelet után az izr. ifjúság a temetőben levő hősi emlékműnél rendezett gyászünnepélyt Frank Pál beszéde után Weiner Pál szavalt. A magasztos ünnepély a Himnusz akkordjaival ért véget.

— Zürichben lesz a cionista akcióbizottság ülése. Augusztus 2-án, a XX. cionista kongresszus megnyitását megelőző napon a cionista mozgalmi bizottság Zürichben ülést tart.

Dr. FRENKEL BERNÁT vallás-tanár **zsidó nevelő intézete**
 BUDAPEST, XIV. KERÜLET, SZABÓ JÓZSEF-UTCA 14. — d. e. 10-2 Telefon: 165-608

Internátus a városligeti villanegyedben, kertés villában, minden iskolatípus közelében. fiúknak és leányoknak

Leánytovábbképző 14 évesnél idősebbek közművelődési és gyakorlati irányú tanfolyamok

Gyermek- és diáküdülő a Svábhegyen subalpin, klimatikus gyógyhatású helyen Dfjmentes prospektus.